

n°14 De "oude" leisteenmijn Folemprise

Onderaan deze weg zijn de overblijfselen van de leisteenmijn die 'Folemprise' werd genoemd zichtbaar. Deze mijn moet bij de oudste ontginningen van Haybes gerekend worden gezien ze al geciteerd werd in eind-zestiende-eeuwse documenten.

De benaming 'Folemprise', soms geschreven als *Follemprise* of *Floremprise*, is een verbastering van het oude 'fol-entreprise'. Het adjectief 'fol' is een oude en literaire vorm van het woord 'fou' dat gek betekent, en hier verwijst naar de absurditeit of moeilijkheden om op deze plaats naar leisteen te zoeken.

Het 'Gat van de 17', werd ook wel de 'Leisteenmijn van de 17' genoemd, omdat volgens mondelinge overlevering 17 leisteenarbeiders er door een instorting van een van de galerijen opgesloten geraakten en nooit meer bevrijd werden.

Tot op de dag van vandaag is er geen enkel document dat verwijst naar dit drama. In die tijd bevond deze leisteenmijn zich, net als andere op de 'Les Aurains'-heuvel, op het eigendom van de graaf van Maldeghem, toen heer van Haybes, van wiens privé-archief weinig documenten bewaard zijn gebleven.

Lag dit drama aan de basis van de beslissing om deze mijn te verlaten en enkele honderden meters te verplaatsen? Werd ze daarom herdoopt in 'Nouvelle Folemprise'? Dit lijkt goed mogelijk, tenminste, als de verplaatsing van deze mijn niet enkel het gevolg was van de uitputting van de leisteen op de eerste plaats...

Leisteenmijnwerkers onderaan
© Encyclopédie Diderot

Voormalige Folemprise, overblijfsen van een ingang
of ventilatie schnacht

Mittreksel uit de plattengrond van de leisteenmijn Folemprise
en de Charnoy
© Archives départementales des Ardennes